

(a)

**UMOWA Nr ...../UD/17**

zawarta w Bydgoszczy, w dniu ..... r. pomiędzy:

1. Miastem Bydgoszcz, ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz, NIP 953-101-18-63, reprezentowanym przez Tomasza Szymańskiego p.o. Dyrektora Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy z siedzibą w Bydgoszczy (85-844) przy ul. Toruńskiej 174a, działającego na podstawie pełnomocnictwa, zwanym dalej Zamawiającym, a
2. (Wykonawcą) \_\_\_\_\_ z siedzibą w \_\_\_\_\_ przy ul. \_\_\_\_\_, NIP \_\_\_\_\_, REGON \_\_\_\_\_, wpisaną/ym do \_\_\_\_\_, pod numerem \_\_\_\_\_, zwanym dalej „Wykonawcą”, reprezentowanym przez :

na podstawie art. 4 pkt. 8 ustawy z dnia 29.01.2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Strony zawarły Umowę następującej treści:

**§ 1.**

Zamawiający zleca, a Wykonawca zobowiązuje się wykonać roboty budowlane pn. **Budowa chodnika na ul. Karolewskiej na os. Czyżkówko – odcinek nr III**, zgodnie z:

- a) wybraną Ofertą Wykonawcy z dnia ..... r., której kopia wraz z kosztorysem ofertowym stanowi **załącznik Nr 1** do Umowy,
- b) dokumentacją projektową oraz specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych, opracowaną przez SPILUK Projekt Łukasz Śpica ul. Bytowska 32, 89-600 Chojnice stanowiącymi **załącznik Nr 2** do Umowy.

**§ 2.**

Termin wykonania Umowy: **do dnia 18 grudnia 2017 r.**

**§ 3.**

1. Za należyte wykonanie Umowy, Zamawiający zapłaci Wykonawcy, zgodnie z jego ofertą, wynagrodzenie w wysokości netto: ..... PLN (słownie: ..... /100) PLN wraz z ..... % podatkiem VAT w kwocie ..... (słownie: ..... ) PLN, to jest brutto ..... (słownie: ..... ) PLN.
2. Za wykonanie przedmiotu Umowy Zamawiający zapłaci należne Wykonawcy wynagrodzenie według niepodlegających waloryzacji cen jednostkowych ujętych w poszczególnych pozycjach kosztorysu ofertowego Wykonawcy oraz ilości faktycznie wykonanych i odebranych robót w ramach Umowy, które stanowi ostateczną zapłatę Wykonawcy nieprzekraczającą kwoty określonej w ust. 1, z zastrzeżeniem § 12 Umowy.
3. Ustala się, że wynagrodzenie Wykonawcy uwzględnia wszystkie obowiązujące w Polsce podatki oraz opłaty celne i inne opłaty związane z wykonaniem przedmiotu Umowy.
4. W przypadku ustawowej zmiany stawki podatku VAT aneksem wprowadzona zostanie zmiana do Umowy.

**§ 4.**

1. Inspektorem Nadzoru ustanowionym przez Zamawiającego jest: Pan Jacek Bartkowiak lub Pan Wiesław Siekierkowski.
2. Inspektor Nadzoru wypełnia obowiązki i działa w ramach kompetencji określonych w Umowie oraz ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane.
3. Polecenia wydawane przez Inspektora Nadzoru powinny mieć formę pisemną. Jeżeli w jakichkolwiek okolicznościach Inspektor Nadzoru uzna za konieczne wydanie ustnego polecenia, Wykonawca powinien zastosować się do takiego polecenia. Inspektor Nadzoru powinien w takim przypadku wystawić pisemne potwierdzenie swojej ustnej decyzji.
4. Jeżeli Wykonawca zignoruje uzasadnione żądania Inspektora Nadzoru dotyczące wykonania robót, to Inspektor Nadzoru ma prawo zawiesić wykonanie robót do czasu spełnienia przez Wykonawcę

odpowiednich wymagań. Wszelkie opóźnienia wynikłe z powodu takiego zawieszenia obciążają Wykonawcę.

5. Wstrzymanie robót przez Inspektora Nadzoru obejmuje:

- 1) wykonanie robót niezgodnie z Umową lub z warunkami bezpieczeństwa,
- 2) wystąpienie warunków atmosferycznych, mogących wpłynąć na pogorszenie jakości robót,
- 3) inne przypadki, wynikające z zachowania Wykonawcy.

**§ 5.**

Przedstawicielem Wykonawcy odpowiedzialnym za prawidłową realizację przedmiotu Umowy jest Kierownik Budowy.....

**§ 6.**

Wykonawca, zgodnie z oświadczeniem zawartym w Ofercie, wykonuje zamówienie samodzielnie.

**§ 7.**

1. Wykonawca wykonuje roboty budowlane zgodnie z Umową, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych, poleceniami Inspektora Nadzoru, zasadami sztuki budowlanej i współczesnej wiedzy technicznej oraz obowiązującymi ustawami wraz z aktami wykonawczymi do tych ustaw, normami, przepisami i odpowiednimi aprobatami.
2. Przed przystąpieniem do robót Wykonawca ma obowiązek :
  - a) wykonać projekt tymczasowej organizacji ruchu na czas budowy.
  - b) przedłożyć Inspektorowi Nadzoru do zatwierdzenia 4 egzemplarze (chyba, że warunki Umowy stanowią inaczej), wykonanego przez siebie opracowania projektowego, o którym mowa w ust. 2 a) oraz uzyskać jego akceptację od osób trzecich, jeżeli jest to wymagane. Zatwierdzenie opracowania projektowego przez Inspektora Nadzoru nie zwalnia Wykonawcy od odpowiedzialności wynikającej z postanowień warunków Umowy. Jeden egzemplarz opracowania projektowego będzie przechowywany przez Wykonawcę na terenie budowy i będzie dostępny na każde żądanie Inspektora Nadzoru i osób przez niego upoważnionych.
  - c) dokonać wspólnie z gestorami sieci przeglądu uzbrojenia wod.-kan., gazowego, teletechnicznego – dotyczy ilości, stanu technicznego skrzynek zaworów wodociągowych, gazowych, włączów studni kanalizacji deszczowej, sanitarnej, teletechnicznej, ewentualnych zanieczyszczeń studni. Po zakończeniu robót drogowych Wykonawca przedstawi Zamawiającemu protokoły z przeglądu uzbrojenia sieci z poszczególnymi gestorami.
  - d) udokumentować istniejący stan techniczny sąsiadującej zabudowy (wykonać dokumentację fotograficzną), a w trakcie realizacji robót bezwzględnie prowadzić stały monitoring jej stanu technicznego. Komplet dokumentów należy dostarczyć do Zamawiającego.
  - e) zlokalizować i zabezpieczyć wszystkie punkty poligonowe, znajdujące się w pasie robót. W przypadku ich naruszenia Wykonawca jest zobowiązany do ich odtworzenia i przekazania stosownej dokumentacji do Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej oraz do Zamawiającego. Przekazanie pełnej dokumentacji odtworzenia znaków geodezyjnych jest warunkiem ostatecznego odbioru robót – protokolarnie. Zgodnie z prawem budowlanym Wykonawca zobowiązany jest wykonać we własnym zakresie inwentaryzację geodezyjną powykonawczą w 3 egzemplarzach dla każdej branży osobno. Należy ją dostarczyć Zamawiającemu nie później niż w terminie 14 dni kalendarzowych od daty odbioru końcowego robót.
  - f) powiadomić mieszkańców, a przede wszystkim tych których posesje sąsiadują z inwestycją o terminie rozpoczęcia i zakończenia robót.
3. W czasie prowadzenia robót Wykonawca przestrzega warunków określonych przez gestorów uzbrojenia. Wszelkie koszty i opłaty związane z uzyskaniem oraz wypełnieniem warunków uzgodnień ponosi bezpośrednio Wykonawca.
4. Ze względu na występowanie uzbrojenia podziemnego należy zachować ostrożność podczas prowadzenia wszelkich robót w jego pobliżu – wykopy w strefie występowania urządzeń podziemnych należy prowadzić ręcznie. Lokalizacja uzbrojenia pokazana jest na oryginalnych naniesieniach sieci i przewodów uzbrojenia terenu znajdujących się w niniejszej dokumentacji. W przypadku wątpliwości co do lokalizacji uzbrojenia podziemnego należy skorzystać z oryginałów naniesień i wykonać przekopy kontrolne celem dokładnej lokalizacji urządzeń podziemnych w obecności gestora sieci. Należy bezwzględnie przestrzegać ustaleń zawartych w uzgodnieniach.

5. Materiały – nowe, użyte do realizacji przedmiotu Umowy winny odpowiadać, co do jakości wymagom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w art.10 ustawy Prawo budowlane oraz wymaganiom Zamawiającego określonymi w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych.
6. Na wszystkie nowe materiały użyte do realizacji przedmiotu Umowy, Wykonawca, na żądanie Inspektora Nadzoru przedłoży orzeczenia lub atesty.
7. Na zmianę materiałów użytych do realizacji przedmiotu Umowy wymagana jest uprzednia pisemna zgoda Zamawiającego.
8. Wykonane roboty budowlane i materiały użyte do ich wykonania podlegają bieżącym badaniom zgodnie ze specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych.
9. Materiał powierzony przez Zamawiającego i przeznaczony do wbudowania, Wykonawca przewozi z miejsca jego składowania na plac budowy przy użyciu własnych środków transportu.
10. Badania, bieżące jak i na żądania Zamawiającego, Wykonawca będzie przeprowadzał na własny koszt w laboratorium zaakceptowanym przez Zamawiającego w ilościach pozwalających Inspektorowi Nadzoru dokonać właściwej oceny wbudowanego materiału drogowego.
11. Niezależnie od badań prowadzonych przez Wykonawcę, Zamawiający może prowadzić badania we własnym zakresie, poprzez własne laboratorium. Wyniki badań laboratorium Zamawiającego będą wiążące dla obu Stron.
12. W przypadku stwierdzenia przez Inspektora Nadzoru zastosowania niewłaściwej technologii robót lub wbudowania materiałów nie spełniających wymogów specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, Wykonawca zobowiązany jest do ich usunięcia w terminie 3 dni.

#### **§ 8.**

1. W czasie wykonywania robót oraz usuwania ewentualnych wad, Wykonawca podejmuje wszelkie niezbędne kroki w celu ochrony środowiska w miejscu prowadzonych robót i w jego bezpośrednim otoczeniu.
2. W czasie wykonywania jakichkolwiek robót związanych z zamówieniem, Wykonawca stosuje wszystkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego, ochrony przyrody, bezpieczeństwa ruchu w miejscu prowadzonych robót. Opłaty i kary za przekroczenie norm w trakcie realizacji robót, określonych w tych przepisach poniesie Wykonawca.
3. Materiały będące własnością gestorów sieci należy odwieźć w miejsce wskazane przez gestorów.
4. Pozostały materiał nieużyteczny z rozbiórki (w tym nadmiar ziemi uzyskanej z wykopów, gruz betonowy, materiały pochodzące z rozbiórki nawierzchni bitumicznych nie przedstawiające wartości użytkowej), powinien być zagospodarowany przez Wykonawcę i wywieziony, zgodnie z przepisami porządkowymi i o ochronie środowiska oraz w uzgodnieniu z właściwymi władzami, przy czym obowiązek prowadzenia dokładnej ewidencji tych odpadów i przedkładania jej na żądanie Zamawiającego leży po stronie Wykonawcy.
5. Wykonawca ponosi wszystkie koszty związane z najmem i dzierżawą terenu pod zaplecze oraz z organizacją dostarczenia energii elektrycznej i wody.
6. W czasie wykonywania robót budowlanych, Wykonawca utrzymuje miejsce prowadzonych robót w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych, składa wszelkie urządzenia pomocnicze, sprzęt, materiały i grunty w ustalonych miejscach i należytych porządku.
7. Natychmiast po zakończeniu robót Wykonawca porządkuje miejsce prowadzonych robót na własny koszt i przekazuje je Inspektorowi Nadzoru w terminie określonym w protokole z wizji lokalnej w terenie.
8. Wykonawca podczas wykonywania wszystkich czynności w miejscu prowadzonych robót zapewnia i w pełni przestrzega bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wszystkich osób upoważnionych do przebywania w tym miejscu i faktycznie tam przebywających, wykonuje i utrzymuje na własny koszt wszelkie osłony, ogrodzenia, oznakowanie i oświetlenie miejsca prowadzonych robót w pasie drogowym.
9. Wszystkie roboty objęte Umową Wykonawca wykonuje, jeżeli jest to możliwe w taki sposób, aby nie zakłócać bez potrzeby lub w stopniu większym niż to niezbędne, ruchu na drogach publicznych i prywatnych przejściach oraz terenach należących do Zamawiającego lub innych osób, w tym oczyszcza nawierzchnie ulic sąsiednich i przyległych do placu budowy z wszelkich nieczystości związanych z prowadzoną budową, a w szczególności z ziemi i błota.

10. Wykonawca zabezpiecza ciągłość ruchu pieszego i kołowego w miejscu prowadzonych robót w pasie drogowym, chyba, że Strony ustalą inaczej.
11. Na wszelkie roboty, wymagające ograniczenia w ruchu kołowym i pieszym lub powodujące utrudnienia w ruchu drogowym, musi być wydana zgoda Inspektora Nadzoru z uzgodnieniem: terminu i czasu prowadzenia tych robót oraz sposobem ich oznakowania i prowadzeniem ewentualnych objazdów. Wykonawca posiada wystarczającą ilość znaków drogowych do oznakowania miejsca prowadzenia robót w pasie drogowym.
12. Jeżeli w trakcie wykonywania robót Wykonawca natrafi na przeszkody fizyczne, jakich mimo swego doświadczenia nie mógł przewidzieć, to powiadamia o tym niezwłocznie Inspektora Nadzoru. Wykonawca ma obowiązek na bieżąco ostrzegać Inspektora Nadzoru o szczególnych wydarzeniach, problemach i okolicznościach, które mogą ujemnie wpłynąć na jakość robót lub opóźnienie w ich realizacji.
13. Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę osób wykonujących wszelkie czynności wchodzące w tzw. koszty bezpośrednie na podstawie umowy o pracę. W związku z powyższym, wymóg ten dotyczy osób bezpośrednio wykonujących roboty, Pracowników fizycznych. Wymóg ten nie dotyczy, osób: kierujących budową, wykonujących obsługę geodezyjną.
14. Każdorazowo na pisemne żądanie Zamawiającego, w terminie wskazanym przez Zamawiającego nie krótszym niż 3 dni roboczych, Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia do wglądu dokumentów potwierdzających zatrudnianie tych osób na umowę o pracę, np. kopie umów o pracę lub wyciągi z tych umów, zawierających co najmniej imię i nazwisko danej osoby, okres zatrudnienia, nazwę pracodawcy. Pracodawcą musi być Wykonawca.
15. Nieprzedłożenie przez Wykonawcę dokumentów o których mowa w ust. 14 w terminie wskazanym przez Zamawiającego, będzie traktowane jako niewypełnienie obowiązku zatrudnienia tych pracowników na podstawie umowy o pracę.
16. Wykonawca robót zobowiązany jest do pokrycia wszelkich ewentualnych szkód związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji np. uszkodzenia krawężników, zieleni itp.

### **§ 9.**

1. Zamawiający planuje przekazać Wykonawcy teren budowy do 5 dni od dnia podpisania umowy. Rozpoczęcie robót budowlanych nastąpi nie później niż 3 dni po przekazaniu terenu budowy. Do dnia przekazania placu budowy Wykonawca przedstawi Zamawiającemu do akceptacji harmonogram rzeczowo-finansowy robót oraz plan BIOZ i Program Zapewnienia Jakości.
2. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za prawidłowe oznakowanie i zabezpieczenie miejsca prowadzonych robót oraz za jego utrzymanie przez czas ich trwania (24h/dobę). Prowadzone roboty winny być oznakowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 roku w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa drogowego i warunków ich umieszczenia na drogach:
  - załącznik 1 – szczegółowe warunki techniczne dla znaków drogowych pionowych i warunki ich umieszczenia na drogach,
  - załącznik 2 – szczegółowe warunki techniczne dla urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunki ich umieszczenia na drogachOrganizacja ruchu po zakończeniu robót musi odpowiadać stałej organizacji ruchu wykonanej zgodnie z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu,
3. Czas od podpisania Umowy do przekazania terenu budowy będzie wykorzystany na:
  - a) powiadomienie gestorów uzbrojenia,
  - b) załatwienie formalności związanych ze zmianami w organizacji ruchu,
  - c) przygotowania przez Wykonawcę harmonogramu rzeczowo-finansowego robót, planu BIOZ oraz Programu Zapewnienia Jakości,
  - d) dokonanie ubezpieczeń w zakresie sekcji mienia i odpowiedzialności cywilnej z sumą ubezpieczenia odpowiadającą wartości kontraktu,
  - f) uzgodnienie z Zamawiającym lokalizacji zaplecza budowy,
  - g) przeszkolenie pracowników pod względem BHP.
4. Wykonawca może dokonać zmiany w obowiązującej organizacji ruchu dopiero po wykonaniu oznakowania przewidzianego projektem czasowej organizacji ruchu na czas robót, po odebraniu tego oznakowania, i po uzyskaniu zezwolenia od Zamawiającego,



5. Uwzględniając, że roboty prowadzone będą w pasie drogi publicznej Zamawiający nie dopuszcza do umieszczania na znakach drogowych, obiektach inżynierskich, na własnych nośnikach: reklam, nazw własnych producentów lub wykonawców robót i innych mających charakter reklamy w rozumieniu Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych ( ze zmianami)
6. Zgodnie z Prawem budowlanym Wykonawca zobowiązany jest wykonać we własnym zakresie projekt powykonawczy wykonanych robót w 3 egzemplarzach, który należy dostarczyć Zamawiającemu do dnia odbioru końcowego robót.
7. O terminie rozpoczęcia prac związanych z ograniczeniami w ruchu drogowym oraz o każdej planowanej zmianie w organizacji ruchu Wykonawca powiadomi Wydział Inżynierii Ruchu Zamawiającego z 7-dniowym wyprzedzeniem.
8. Wykonawca, w trakcie wykonywania robót, ma obowiązek zapewnić bezpieczeństwo osób trzecich, oraz jest odpowiedzialny za wszelkie szkody powstałe w związku z ich prowadzeniem, a wszelkie roszczenia, jakie wpłyną do Zamawiającego w związku z wykonywaniem robót, będą kierowane do załatwienia i załatwiane bezpośrednio przez Wykonawcę.
9. Wykonawca bierze na siebie pełną odpowiedzialność za właściwe wykonanie robót, zapewnienie warunków bezpieczeństwa, oraz za metody organizacyjno – techniczne stosowane w miejscu prowadzonych robót w pasie drogowym.

#### **§ 10.**

1. Do podstawowych obowiązków Zamawiającego należy dokonywanie odbiorów robót.
2. Ustala się następujące rodzaje odbiorów robót:
  - 1) odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - 2) odbiór robót częściowy,
  - 3) odbiór końcowy,
  - 4) odbiór gwarancyjny.
3. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu:
  - 1) żadna robota nie może być zakryta lub w inny sposób uczyniona niedostępną bez zgody Inspektora Nadzoru. Wykonawca jest zobowiązany umożliwić Inspektorowi Nadzoru sprawdzenie każdej roboty, która zanika lub ulega zakryciu,
  - 2) roboty ulegające zakryciu podlegają odbiorowi, których gotowość Wykonawca zgłasza pisemnie, powiadamiając o tym Inspektora Nadzoru i laboratorium Zamawiającego. Odbiór winien być przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu trzech dni od daty zgłoszenia i powiadomienia o tym Inspektora Nadzoru,
  - 3) jeżeli Inspektor Nadzoru uzna odbiór robót zanikających lub ulegających zakryciu za zbędny, ma obowiązek powiadomić o tym Wykonawcę,
  - 4) w przypadku niepowiadomienia Inspektora Nadzoru o gotowości odbioru powyższych robót, Wykonawca ma obowiązek odkryć lub wykonać otwory niezbędne dla zbadania robót, a następnie na własny koszt przywrócić stan poprzedni,
  - 5) Inspektor Nadzoru dokonuje odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu w postaci wpisu w dzienniku budowy.
4. Odbiór robót częściowy:
  - 1) Trasowanie oznakowania poziomego wg projektu stałej organizacji ruchu musi zostać odebrane przez Inspektora branży organizacji ruchu. Po odbiorze trasowania Wykonawca może przystąpić do wykonywania oznakowania poziomego,
  - 2) Tymczasowa organizacja ruchu oraz jej zmiany zgodne z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu muszą zostać odebrane przez Inspektora branży organizacji ruchu.
5. Odbiór końcowy:
  - 1) odbioru końcowego dokonuje się po całkowitym zakończeniu wszystkich robót składających się na przedmiot Umowy na podstawie oświadczenia Kierownika Budowy oraz innych czynności przewidzianych przepisami ustawy Prawo budowlane, potwierdzonych przez Inspektora Nadzoru,
  - 2) odbiór winien być przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu **czternastu dni** od daty zgłoszenia i powiadomienia o tym Inspektora Nadzoru; za datę zakończenia wykonanych robót przyjmuje się datę zgłoszenia do odbioru,
  - 3) w przypadku, gdy Inspektor Nadzoru stwierdzi, że roboty nie zostały wykonane, Zamawiający wyznacza termin ponownego złożenia wniosku o dokonanie odbioru, niezależnie od naliczania kar umownych,

o których mowa w § 14 niniejszej umowy

- 4) Inspektor Nadzoru dokonuje odbioru końcowego wykonanych na podstawie umowy robót, przy udziale upoważnionych przedstawicieli Wykonawcy, i sporządza protokół odbioru końcowego robót,
  - 5) Inspektor Nadzoru ma prawo dokonać potrąceń w przypadkach, gdy:
    - a) wystąpią wady dające się usunąć w całości, do wysokości 100% ceny brutto tych robót do czasu usunięcia tych wad,
    - b) wystąpią wady, które nie dają się usunąć, ale nie powodują utraty walorów użytkowych zgodnie z przeznaczeniem obiektu. W tym wypadku Inspektor Nadzoru zaproponuje wysokość potrąceń. Ostatecznie wysokość potrąceń ustali Zamawiający (w wysokości 10%-30% ceny brutto tych robót),
  - 6) jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie ustalonym w protokole odbioru końcowego, Zamawiający powiadamia go o zamiarze zlecenia tych robót innemu Wykonawcy. Koszt usunięcia wad zostanie potrącony Wykonawcy z wynagrodzenia bądź z zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
  - 7) Inspektor Nadzoru dokonuje odbioru wykonanych robót na podstawie obowiązujących norm, przepisów, aprobat i wyników badań, zatwierdza obmiar robót oraz otrzymuje od Wykonawcy atesty, świadectwa jakości, aprobaty na wbudowane materiały i sporządza z udziałem Wykonawcy, protokół odbioru końcowego robót.
6. Odbiór gwarancyjny:
- 1) odbiór gwarancyjny jest przeprowadzany komisyjnie przy udziale upoważnionych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy. Odbiór gwarancyjny, polegający na ocenie robót związanych z usunięciem wad zaistniałych w okresie gwarancyjnym, zostanie dokonany w ciągu 15 dni przed upłynięciem okresu gwarancyjnego,
  - 2) jeżeli Wykonawca nie usunie wad powstałych w okresie gwarancyjnym w terminie ustalonym, Zamawiający powiadamia go o zamiarze zlecenia tych robót innemu Wykonawcy. Kosztem usunięcia wad zostanie obciążony Wykonawca,
  - 3) odbiór gwarancyjny jest dokonywany w formie protokołu ostatecznego odbioru robót po usunięciu wszystkich wad ujawnionych w okresie gwarancyjnym i zwalnia on Wykonawcę z wszystkich zobowiązań wynikających z Umowy, dotyczących usuwania wad.

### **§ 11.**

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji jakości na wykonane roboty budowlane, zgodnie z deklaracją złożoną w ofercie, na okres **3 lat**, z wyłączeniem wykonanego oznakowania poziomego cienkowieńcowego, dla której Wykonawca udziela gwarancji jakości na okres 1 roku, na zasadach określonych w K.c.
2. Strony rozszerzają warunki rękojmi Wykonawcy w ten sposób, że okres rękojmi pokrywa się z okresem udzielonej gwarancji.
3. Okres odpowiedzialności Wykonawcy wobec Zamawiającego z tytułu rękojmi za wady fizyczne lub gwarancji jakości rozpoczyna się od daty odbioru końcowego robót.
4. Jeżeli w okresie gwarancji ujawnią się wady, które Wykonawca zobowiązany będzie usunąć, to gwarancja ulega przedłużeniu o okres naprawy.

### **§ 12.**

1. Rozliczenia za wykonane roboty budowlane odbędzie się jednorazowo, na podstawie podpisanego protokołu odbioru końcowego robót z załączonym, zatwierdzonym przez Inspektora Nadzoru kosztorysem powykonawczym, w którym wartość wykonanych robót stanowi iloczyn ilości faktycznie wykonanych, odebranych robót i odpowiadających im cen jednostkowych ujętych w poszczególnych pozycjach kosztorysu ofertowego, stanowiącego wraz z ofertą Wykonawcy załącznik Nr 1 do niniejszej Umowy.
2. Płatność odbędzie się na podstawie protokołu, o którym mowa w ust. 1 oraz prawidłowo wystawionej faktury VAT przez Wykonawcę.
3. Zapłata przez Zamawiającego nastąpi w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT od Wykonawcy, na rachunek bankowy wskazany na fakturze VAT.
4. Na fakturze wystawianej przez Wykonawcę należy podać następujące dane:  
nabywca: Miasto Bydgoszcz, ul. Jezuitska 1, 85-102 Bydgoszcz, NIP 953-101-18-63  
odbiorca: Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy, ul. Toruńska 174a, 85-844 Bydgoszcz

5. Jeżeli Zamawiający opóźnia płatności, Wykonawca upoważniony jest do ustawowych odsetek, licząc od daty, w której płatność powinna być dokonana.

**§ 13.**

Wykonawca nie może dokonać przeniesienia swoich wierzytelności wobec Zamawiającego na osoby lub podmioty trzecie bez uprzedniej zgody Zamawiającego. Jakakolwiek cesja dokonana bez takiej zgody nie będzie ważna i stanowić będzie istotne naruszenie postanowień Umowy.

**§ 14.**

1. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary Umowne, w następujących przypadkach:
  - 1) *za zwłokę w wykonaniu przedmiotu Umowy - w wysokości dwa tysiące złotych, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki,*
  - 2) *za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie gwarancji jakości – w wysokości 1,0% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, liczonej od dnia wyznaczonego na usunięcie wad,*
  - 3) *za spowodowanie przez Wykonawcę przerwy w realizacji robót budowlanych bez uzasadnionego powodu - w wysokości 1,0% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, za każdy dzień przerwy w realizacji robót,*
  - 4) *za niewprowadzenie lub wprowadzenie tymczasowej organizacji ruchu niezgodnie z zatwierdzonym projektem tymczasowej organizacji ruchu w wysokości 1.000,00 PLN za każdy dzień nieprawidłowości;*
  - 5) *za każdy przypadek naruszenia umieszczania na znakach nazw własnych – w wysokości 500 zł (słownie: pięćset 00/100 zł)*
  - 6) *za zwłokę w dostarczeniu do akceptacji harmonogramu rzeczowo-finansowego robót, BIOZ, programu zapewnienia jakości – w wysokości 200,00 PLN, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki*
  - 7) *za każdy potwierdzony przez Inspektora nadzoru Zamawiającego lub jego przedstawicieli, przypadek przebywania na terenie budowy osoby niezatrudnionej na umowę o pracę, a wykonującą czynności wchodzące w tzw. koszty bezpośrednie na podstawie umowy o pracę (tj. osób, które wykonują czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem robót, czyli tzw. pracowników fizycznych) - w wysokości 1000,00 PLN za każdy taki przypadek.*
  - 11) *za odstąpienie od Umowy przez Wykonawcę z przyczyn niezależnych od Zamawiającego oraz przez Zamawiającego z przyczyn zależnych od Wykonawcy określonych w § 15 ust. 1 Umowy - w wysokości 10% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1 Umowy.*
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę Umowną - w wysokości 10% wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust 1 Umowy, za odstąpienie od Umowy przez Zamawiającego z przyczyn od niego zależnych.
3. Strony ustalają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu kar umownych, nie może przekroczyć w sumie 25 % wynagrodzenia Wykonawcy brutto, o którym mowa w § 3 ust. 1.
4. Stronom przysługuje prawo dochodzenia odszkodowania przewyższającego kary umowne, do wysokości faktycznie poniesionej szkody.
5. W razie naliczenia uzasadnionej kary umownej, kara zostanie zapłacona przez zobowiązanego w ciągu 14 dni od dnia wystąpienia o zapłatę przez uprawnionego do kary.
6. Zamawiający ma prawo na poczet przysługującej mu kary umownej obniżyć stosownie wynagrodzenie Wykonawcy.
7. Nałożenie kar umownych lub ich zapłata nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku wykonania przedmiotu umowy, ani z obowiązków wynikających z udzielonej przez niego rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy.
8. Postanowienia dotyczące kar umownych obowiązują pomimo wygaśnięcia umowy, rozwiązania lub odstąpienia od niej.
9. W przypadku nieterminowego usunięcia zgłoszenia lub usunięcia wad bądź niewłaściwego zabezpieczenia miejsca prowadzonych robót, Wykonawca pokryje związane z tym roszczenia odszkodowawcze osób trzecich, niezależnie od obowiązku zapłaty kar umownych.

**§ 15.**

1. Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od Umowy:
  - 1) w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu; odstąpienie od Umowy w tym wypadku może nastąpić w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach. W tym przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części Umowy,
  - 2) w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości o tym, że Wykonawca bez uzgodnienia z Inspektorem Nadzoru przerwał realizację robót i nie realizuje ich przez okres 3 dni,
  - 3) w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości o tym, że Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn nie rozpoczął robót i nie kontynuuje ich pomimo dodatkowego wezwania Inspektora Nadzoru lub w przypadku wstrzymania robót przez Inspektora Nadzoru, nie podjął ich w ciągu 3 dni od chwili otrzymania decyzji o możliwości ich kontynuacji,
  - 4) jeżeli Wykonawca wykonuje roboty wadliwie i niezgodnie z Umową oraz nie reaguje na polecenia Inspektora Nadzoru, dotyczące poprawek i zmian sposobu wykonania w wyznaczonym mu przez Inspektora Nadzoru terminie, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości,
  - 5) jeżeli Wykonawca nienależycie wykonuje swoje zobowiązania Umowne, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości,
  - 6) jeżeli Wykonawca powierzył wykonanie przedmiotu Umowy innym wykonawcom bez pisemnej zgody Zamawiającego, w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości.
2. W przypadku notorycznie powtarzających się opóźnień w realizacji Umowy, Zamawiającemu przysługuje prawo rozwiązania Umowy bez wypowiedzenia, za trzydniowym pisemnym uprzedzeniem.
3. W przypadku odstąpienia od Umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki:
  - 1) Wykonawca ma obowiązek natychmiast wstrzymać realizację przedmiotu Umowy, zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym oraz miejsce prowadzonych robót i zgłosić roboty przerwane do odbioru przez Zamawiającego,
  - 2) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, które nie mogą być wykorzystane przez niego do realizacji innych robót nieobjętych Umową, jeżeli odstąpienie nastąpiło z przyczyn niezależnych od Wykonawcy,
  - 3) Zamawiający dokona odbioru robót przerwanych,
  - 4) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od Umowy, Wykonawca przy udziale Zamawiającego, sporządzi protokół robót w toku według stanu na dzień odstąpienia, który stanowi podstawę do ustalenia wynagrodzenia Wykonawcy i wystawienia faktury,
  - 5) Zamawiający zapłaci Wykonawcy wynagrodzenie za roboty wykonane do dnia odstąpienia.

## § 16.

Zmiany w robotach budowlanych – roboty dodatkowe, zaniechane lub zamienne:

1. Inspektor Nadzoru ma prawo dokonać zmian jakości, ilości lub technologii robót lub ich części określonych w zamówieniu, jeżeli uzna, że są one niezbędne do uzyskania celu oznaczonego w Umowie, a Wykonawca powinien wykonać każde z poniższych poleceń:
  - 1) zmniejszyć ilość robót lub pominąć poszczególne roboty (*roboty zaniechane to konieczność zaniechania wykonania robót objętych kosztorysem ofertowym na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia w celu prawidłowego wykonania przedmiotu umowy*),  
Jeżeli zajdzie konieczność zaniechania robót objętych kosztorysem ofertowym, Inspektor Nadzoru i Kierownik Budowy sporządzą protokół konieczności robót zaniechanych, określający zakres rzeczowo-finansowy tych robót.
  - 2) wykonać roboty zamienne (*roboty do wykonania nie objęte kosztorysem ofertowym lecz niewykraczające poza przedmiot zamówienia określony w CPV, wynikające z konieczności wykonania rozwiązań zamiennych w stosunku do przewidzianych w zamówieniu, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy*),  
Jeżeli zajdzie konieczność wykonania robót zamiennych nie objętych kosztorysem ofertowym, Inspektor Nadzoru i Kierownik Budowy sporządzą protokół konieczności wykonania robót zamiennych, określający zakres rzeczowo-finansowy tych robót.



- 3) zmienić kolejność robót,
- 4) zwiększyć ilość jakichkolwiek robót objętych kosztorysem ofertowym w ramach wykonania robót dodatkowych niezbędnych dla zakończenia zamówienia podstawowego, po ich zaakceptowaniu przez Zamawiającego.  
Jeżeli zajdzie konieczność wykonania robót dodatkowych, Inspektor Nadzoru i Kierownik Budowy sporządzą protokół konieczności wykonania robót dodatkowych, określający zakres rzeczowy robót koniecznych do wykonania.
2. Wykonawca nie wprowadzi jakichkolwiek zmian w robotach budowlanych bez polecenia Inspektora Nadzoru.

**§17.**

Wszelkie zmiany i uzupełnienia Umowy wymagają akceptacji obu stron i formy pisemnego aneksu, pod rygorem nieważności.

**§ 18.**

1. Wszelkie postanowienia Umowy będą interpretowane na podstawie przepisów prawa polskiego.
2. W przypadku wątpliwości interpretacyjnych, co do rodzaju i zakresu prac określonych w Umowie oraz zakresu praw i obowiązków Zamawiającego i Wykonawcy, będzie obowiązywać kolejność ważności dokumentów zgodnie z ust.3.
3. Integralnymi składnikami Umowy, poza niniejszymi postanowieniami, są następujące dokumenty:
  - 1) oferta Wykonawcy wraz z kosztorysem ofertowym, stanowiąca **załącznik Nr 1**,
  - 2) dokumentacja projektowa oraz specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych, stanowiące **załącznik Nr 2**.

**§ 19.**

1. W sprawach nieuregulowanych Umową zastosowanie znajdują powszechnie obowiązujące przepisy prawa polskiego.
2. W zakresie objętym niniejszą Umową, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, dotyczących zajmowania pasa drogowego.

**§ 20.**

Nieważność któregośkolwiek z postanowień niniejszej Umowy nie powoduje nieważności pozostałych. Jeżeli jakiegokolwiek postanowienie niniejszej umowy będzie nieważne w całości lub części, nie będzie to mieć wpływu na moc obowiązującą pozostałej jej części. W takim przypadku Strony zastąpią nieważne postanowienie postanowieniem mającym moc prawną.

**§ 21.**

Spory związane z realizacją Umowy Strony poddają rozstrzygnięciu Sądu powszechnego właściwego dla siedziby Zamawiającego.

**§ 22.**

Umowę niniejszą sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze Stron, odczytano i podpisano.

Podpisy Stron:

**Zamawiający:**

**Wykonawca:**